

MEMÒRIA GENERAL

del Projecte d'ordre per la qual s'estableix el nivell de subjecció de les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública als instruments de transparència de la Llei 21/2014, del 29 de desembre, del Protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública.

L'article 64 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, estableix que els projectes de disposicions reglamentàries han d'anar acompanyats sempre d'una memòria general, d'una memòria d'avaluació de l'impacte de les mesures proposades, i també dels informes preceptius i els que sol·liciti l'òrgan instructor.

La memòria general ha de contenir la justificació de la necessitat de la disposició reglamentària i l'adequació d'aquesta als fins que es persegueixen, el marc normatiu en què s'insereix el Projecte, la relació de les disposicions afectades pel projecte, la competència de la Generalitat sobre la matèria, la relació de persones i les entitats a les quals s'ha d'atorgar el tràmit d'audiència i la procedència, si escau, de sotmetre l'expedient a informació pública.

1. Justificació de la necessitat de l'Ordre i adequació de l'Ordre als fins que es persegueixen

Les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública han anat adquirint protagonisme, al llarg dels anys, com a entitats prestadores de serveis de tota naturalesa en favor dels ciutadans. Aquest fet ha posat de manifest la necessitat de dotar l'Administració dels instruments adequats per a garantir l'ús i la destinació correctes dels ajuts i subvencions públics que sovint perceben aquestes entitats, i també dels fons procedents de la captació ciutadana i dels provinents del mecenatge privat.

Amb aquesta finalitat, la Llei 21/2014 del 29 de desembre, del Protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública articula un seguit de mesures de foment dels controls interns de les entitats i de responsabilització dels patrons i altres mesures que pretenen establir una cultura de transparència i regularitat d'activitats en garantia dels finançadors públics i privats.

En aquest marc, l'article 4 de la llei 21/2014 defineix la transparència com un bé públic essencial que contribueix a generar la confiança de la societat en les entitats i respon al

compromís ètic d'aquestes de retre comptes davant els ciutadans i els grups d'interès (article 4).

Al seu torn, l'article 5.2 disposa que el conseller del Departament competent en matèria de fundacions i associacions ha de fixar per mitjà d'una Ordre *“el nivell de subjecció de les fundacions i associacions declarades d'utilitat pública als instruments de transparència que estableix aquest capítol, en funció de la dimensió de les entitats i de l'origen de les fonts de finançament.”*

Per tant, l'objectiu principal és establir, per mitjà d'aquesta Ordre, els criteris que determinen la subjecció a les obligacions de transparència de les associacions declarades d'utilitat pública i les fundacions, i definir quines són les obligacions concretes que se'ls imposen. Així, a banda de complir el manament legal de l'article 5.2 de la Llei 21/2014, l'Ordre persegueix dotar de seguretat jurídica les entitats, moltes de les quals, en la pràctica, ja fan difusió de forma voluntària d'alguns documents. Amb aquesta Ordre, es fixen les obligacions de transparència de manera concreta i clara, tot seguint el criteri de procurar l'equilibri i la proporcionalitat adequades a la realitat diversa de les entitats.

L'Ordre completa la regulació prevista a la Llei que, d'una banda, preveu en l'article 5 un seguit de criteris que s'han de tenir en compte a l'hora de determinar el nivell de subjecció als instruments de transparència i, de l'altra, en l'article 6 enumera un seguit d'ítems que es poden considerar “informació rellevant” a efectes de transparència.

Concretament, l'article 5 disposa que s'han de tenir en compte els criteris següents a l'hora de subjectar les entitats a l'obligació de transparència:

a) La dimensió de les entitats que, al seu torn, depèn de dos criteris.

a.1 De la tipologia que estableix l'article 3 del Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de Comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya, que les classifica en entitats de dimensió gran, mitjana i reduïda.

a.2 Del fet de si estan legalment obligades a fer auditar llurs comptes.

b) L'origen de les fonts de finançament, que, al seu torn, també depèn de dos criteris:

b.1 De si almenys el 40% dels ingressos de les entitats provenen de les administracions públiques per mitjà de subvencions, convenis o qualsevol tipus de contacte de prestació de serveis i també de si han rebut ingressos de qualsevol tipus provinents de qualsevol administració pública per una valor superiora 60.000 euros en el conjunt de l'exercici.

b.2 De si són entitats subjectes al control financer de la Intervenció General de la Generalitat i de la Sindicatura de Comptes.

A més, l'article 6 enumera com a informació rellevant a efectes de transparència la següent:

- La missió de l'entitat, l'estructura directiva i de govern i els resultats de les activitats acomplertes (article 6.1).
- Els fins de les entitats i llurs activitats, les principals línies estratègiques d'actuació, els estatuts, la composició dels òrgans de govern i de l'equip directiu, l'estructura organitzativa, el web i les adreces de correu electrònic, el programa i la memòria anual d'activitats, el col·lectiu de beneficiaris atesos, els estats financers, les auditories, si escauen, i la memòria econòmica, el codi de bon govern i bones pràctiques de gestió, el balanç social, l'informe de govern corporatiu, l'informe anual del codi de conducta, els concursos, els contractes i les licitacions i les altres qüestions que estableixin les lleis (article 6.2).

En aquest marc normatiu, l'Ordre projectada defineix els conceptes que conformen la "informació rellevant" i concreta quina informació han de fer pública les entitats, segons que pertanyin a les categories següents:

- Entitats de dimensió reduïda que reben fons públics.
- Entitats de dimensió mitjana (segons si reben o no fons públics).
- Entitats de dimensió gran (segons si reben o no fons públics).
- Entitats legalment obligades a fer auditar llurs comptes.
- Entitats subjectes al control financer de la Intervenció General de la Generalitat i de la Sindicatura de Comptes.

La Disposició final fixa l'entrada en vigor de l'Ordre al cap de vint dies des de la seva publicació, respectant així el termini tradicional de *vacatio legis* que permet a les entitats tenir coneixement de la norma abans d'aplicar-la.

El text proposat s'estructura en tretze articles, una disposició addicional única i una disposició final única:

- Article 1. Objecte.
- Article 2. Àmbit subjectiu.
- Article 3. Definicions.
- Article 4. Criteris que determinen el nivell de subjecció a les obligacions de transparència.
- Article 5. Tipologia de les fundacions i associacions declarades d'utilitat pública segons el Pla de comptabilitat.
- Article 6. Categories d'entitats per a la determinació de les obligacions de transparència.
- Article 7. Obligacions de transparència que han de complir les fundacions i associacions d'utilitat pública, qualsevol que en sigui la dimensió.
- Article 8. Obligacions de transparència que han de complir les fundacions i associacions d'utilitat pública de dimensió reduïda.

- Article 9. Obligacions de transparència que han de complir les fundacions i associacions d'utilitat pública de dimensió mitjana.
- Article 10. Obligacions de transparència que han de complir les fundacions i associacions d'utilitat pública de dimensió gran.
- Article 11. Obligacions de transparència que han de complir les fundacions i associacions d'utilitat pública legalment obligades a fer auditar llurs comptes.
- Article 12. Obligacions de transparència que han de complir les fundacions i associacions d'utilitat pública subjectes al control financer de la Intervenció General de la Generalitat i de la Sindicatura de Comptes.
- Article 13. Aplicació del principi de transparència.
- Disposició addicional única. Actualització de la tipologia de fundacions i associacions d'utilitat pública.
- Disposició final. Entrada en vigor.

Es fa constar que s'ha dut a terme el tràmit de consulta prèvia de l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques a fi de disposar de les opinions i conèixer el posicionament del sector respecte de quina informació ha de ser publicada per les fundacions i associacions d'utilitat pública a efectes de transparència i de quina manera. Tal com consta en l'informe de retorn sobre la consulta (que s'adjunta) s'han rebut dues aportacions en relació amb la necessitat que les fundacions que percebin fons públics tinguin més obligacions de transparència que les que no en rebin. Aquestes aportacions s'han tingut en compte en l'elaboració del text de l'Ordre, atès que van en la línia dissenyada pel mateix legislador.

A més, atès que aquest projecte d'Ordre té un àmbit subjectiu molt acotat (les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública), es considera convenient fomentar la participació de les entitats en l'elaboració del projecte mitjançant el tràmit de consulta previst a l'article 69 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. A aquest efecte, el text de l'Ordre es publicarà a la pàgina web del Departament de Justícia i es trametrà a la Coordinadora Catalana de Fundacions (associació que agrupa un nombre representatiu de fundacions catalanes), així com a les fundacions i associacions d'utilitat pública inscrites en el Registre (2579 i 321, respectivament). En aquest tràmit del procediment normatiu, les entitats podran participar formulant les propostes i suggeriments que considerin convenients en un termini de quinze dies, i això sens perjudici dels posteriors tràmits d'audiència i d'informació pública.

2. Marc normatiu en què s'insereix el projecte d'Ordre

El marc normatiu en què s'insereix el projecte d'Ordre per la qual s'estableixen els criteris de subjecció de les fundacions i les associacions declarades d'utilitat pública als instruments de transparència d'acord amb el que exigeix la Llei 21/2014, del 29 de desembre, del Protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública és el següent:

- La Llei 4/2008, del 14 d'abril, del Llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques.
- La Llei 19/2014, del 28 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que, amb abast general, dedica el títol II al règim aplicable a la transparència en l'activitat pública, la publicitat activa i la gestió administrativa.
- La Llei 21/2014, del 29 de desembre, del Protectorat de les fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública, que dedica el capítol II del títol I a la transparència.
- El Text Refós de la Llei de finances públiques, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre.
- La Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes.
- El Reial decret 1266/2007, de 24 de setembre, sobre el traspàs de funcions de l'Administració de l'Estat a la Generalitat de Catalunya en matèria de declaració d'utilitat pública de les associacions i aplicació dels beneficis fiscals a associacions i fundacions.
- El Decret 6/2008, de 21 de gener, pel qual s'assignen al Departament de Justícia les funcions traspassades a la Generalitat de Catalunya en matèria de declaració d'utilitat pública de les associacions i aplicació dels beneficis fiscals associacions i fundacions.
- El Decret 259/2008, de 23 de desembre, pel qual s'aprova el Pla de comptabilitat de les fundacions i les associacions subjectes a la legislació de la Generalitat de Catalunya.

3. Relació de disposicions afectades pel Projecte d'ordre i taula de vigències i derogacions resultants

Aquesta Ordre desplega i dona compliment l'article 5.2 de la Llei 21/2014, del 29 de desembre, del Protectorat de fundacions i de verificació de l'activitat de les associacions declarades d'utilitat pública i no comporta la derogació de cap disposició vigent.

4. Competència de la Generalitat sobre la matèria

La competència de la Generalitat de Catalunya per regular aquesta matèria deriva de l'article 118 de l'EAC que li atribueix competència exclusiva sobre el règim de les associacions i fundacions que compleixin les seves funcions majoritàriament a Catalunya.

Igualment, cal tenir en compte que l'article 71 de l'EAC disposa que l'Administració de la Generalitat, d'acord amb el principi de transparència, ha de fer pública la informació necessària perquè els ciutadans en puguin avaluar la gestió.

5. Relació de persones i entitats a les quals s'ha d'atorgar tràmit d'audiència i procedència de sotmetre l'expedient a informació pública

D'acord amb l'article 67 i 68 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, els projectes de disposició reglamentària que afecten els drets o interessos legítims dels ciutadans s'han de sotmetre al tràmit d'audiència i es poden sotmetre a informació pública.

En aquest cas, es considera necessari obrir un tràmit d'audiència adreçat a totes les fundacions i associacions d'utilitat pública i, atès el gran nombre d'entitats i afectades (2579 fundacions i 166 associacions d'utilitat pública) es considera oportú instrumentar aquest tràmit per mitjans electrònics, a través del web del Departament de Justícia i del portal transparència.gencat.cat. Pels mateixos motius, es considera també necessari sotmetre el projecte al tràmit d'informació pública.

CPISR-1 C
XAVIER
BERNADÍ GIL

Signat digitalment
per CPISR-1 C
XAVIER BERNADÍ GIL
Data: 2017.06.06
13:18:29 +02'00'

Xavier Bernadí Gil
Director general de Dret i d'Entitats Jurídiques

Barcelona, 6 de juny de 2017